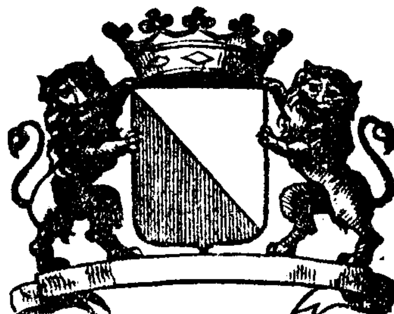
A°. 1857. N°. 247.

ZATURDAG 17 OKTOBER.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

De Gedeputeerde Staten der provincie Utrecht,

Gelet op artikel 100 der provinciale wet;

Brengen ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor 1858, bij Koninklijk besluit van den 9. September 1857, No. 69, goedgekeurd, tegen betaling van *f* 0,35 ter provinciale griffie algemeen verkrijgbaar is gesteld.

Utrecht, den 16. Oct. 1857. De Gedeputeerde Staten voornoemd,
S. VAN HEEMSTRA, Voorz.
C. W. MOORREES, Griffier.

UTRECHT 17 Oktober.

De berigten omtrent den gezondheidstoestand van den Koning van Pruissen worden thans zoo gunstig, dat de mededeeling der buletijns bijna onnoodig wordt. Trouwens prof. *Schoenlein*, die als derde arts bij den Koning geroepen was, heeft Potsdam verlaten en is naar Berlijn teruggekeerd. Van enkele zijden waren in den beginne de meest verontrustende berigten medegedeeld, en was er zelfs gezegd, dat de buletijns de zaken in een te goed daglicht stelden. De uitkomst heeft gelukkig bewezen, dat de vrees te groot was.

Uit Indië zijn voor heden geene nadere tijdingen; alleen meldt men, dat er eenig verschil moet heerschen tusschen den opperbevelhebber sir *Colin Campbell* en den goeverneur-generaal lord *Canning*. De sympatiën zijn echter voor den eerste; trouwens alle heil voor Indië is thans meer alleen bij het militair gezag te zoeken, en dit moet dus het voorheerschend worden. Wat de oneenigheid betreft, die tusschen de muiters zich openbaart, men zegt, dat die van ernstigen aard is en te belangrijker, omdat ze over godsdienstzaken loopt. De Hindoes moeten van lieverlede begrijpen, dat ze van de Mahomedanen, die hen eigenlijk in den opstand hebben gesleept, veel meer verdrukking te wachten hebben dan van de Britten, en dat ze dus of zelfstandig moeten worden en de meerderheid over de Mahomedanen moeten behouden, of veel beter doen zich weder aan de Britten over te geven. In Calcutta, waar anders steeds veel vrees heerschte voor een overval, of voor oproerigheden in de stad zelve, hoopte men het beste van de oneenigheid tusschen de Opstandelingen. Ze zal de eenheid in werking der muiters zeer benadeelen en daardoor het herstel der Britsche magt vergemakkelijken, als slechts spoedig nieuwe troepen-versterkingen aankomen.

De Fransche gezant te Rome, *de Rayneval*, die te veel Pausgezind werd, is dezer dage als gezant te Petersburg benoemd. Hoezeer dit tegen zijne wenschen streed, moge hieruit blijken, dat er gemeld wordt, dat hij, om gezondheidsredenen, voorloopig niet naar zijn nieuwen post zal vertrekken.

Een artikel in het officiële blad van Washington doet vermoeden, dat de N. Amerik. regering in zake de tol te Stade, die de Hamburgsche scheepvaart zoozeer bevoordeelt, zal handelen gelijk met den Sondtol, en dat de begeerte naar vrije scheepvaart de Unie niet zal terughouden, zelfs de spijt en toorn van Duitschland te trotseren door eenvoudig te verklaren dien Stadetol evenmin meer te zullen betalen als dien van de Sond, en door eene krachtige verklaring den Gordiaanschen knoop ook in dit geval door te hakken.

— Bij besluit heeft Z. M. tot majoor-kommandant der dienstd. schutterij te Groningen benoemd mr. *J. L. Trip*, kapt. bij die schutterij. — Z. M. heeft aan den heer *A. van Drongelen*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als notaris te Oudheusden. — Voorts is benoemd tot ontv. der in- en uitg. regten en akz. te Deventer, de heer *J. G. Moll*, ontv. der dir. bel. in- en uitg. regten en akz. te Gorinchen.

— Z. M. heeft benoemd: bij den plaats. staf, tot 1. luit. den 2. luit. *T. J. Jager*, plaatsel. adj. 2. kl. te Rotterdam; — bij het wapen der inf.: bij het reg. gren. en jag., tot 1. luit. den 2. luit. jhr. *T. van Spengler*; bij het 1. reg., tot 1. luit. den 2. luit. *H. A. Dorré*; bij het 2. reg., tot 1. luit. den 2. luit. *J. C. Harsveldt*; bij het 5. reg., tot 1. luit, de 2. luits. *E. F. Kempers*, *L. J. B. Verschoor* en jhr. *L. D. Meijer*; bij het 6. reg., tot 1. luit. den 2. luit. *T. T. van der Werff*, van het koloniaal werf-depôt; bij het algem. depôt van discipline, tot 1. luit. den 2. luit. *H. A. Callenfels*.

— Omtrent de verdere reis van den Prins *van Oranje* op de Groningen wordt weder door *'t D. v. 's H.* gemeld, dat ook te Mahon alles opgetogen was over het bezoek van den Prins. Na een kort vertoef verliet men echter den 26. die voortreffelijke haven. Men kreeg toen slecht weder: harde wind, hooge zee en hevig onweder van alle kanten, zoodat het om ons heen bruiste en kookte naar den aard, en alles aan boord zoo door elkaâr werd gerameid, alsof er niets heel zou blijven; iets wat op een schroefstoomschip nog te minder pleizierig valt, omdat men er, zelfs in zeer gewone en kalme momenten, eene veel sterkere trilling ondergaat dan op andere stoomvaartuigen.

„Cagliari liet men liggen. Den 29., des avonds kwam men te Palermo de hoofdstad van het schoone Sicilië aan, waar de Prins dadelijk een bezoek van den militairen goeverneur ontving, die Z. K. H. onder anderen, eene eerewacht aanbood, voor welke onderscheiding HD. echter, even als voor alle verder ceremonieel, als *incognito* reizende, minzaam bedankte. Den volgenden ochtend, omstreeks 9 ure, ging de Prins, met gevolg, in burgerkleeding naar den wal, bezigtigde het Koninklijk paleis, de kathedralen, alsmede den prachtigen tuin. Weder aan boord teruggekeerd zijnde, ontving Z. K. H. een bezoek van den Prins *van Castelcicala*, opperbevelhebber der Siciliaansche zee- en landmagt. Des middags bevond zich de Nederlandsche konsul bij den Prins aan tafel; terwijl Z. K. H. met zijn gevolg en een deel van het état-major der Groningen des avonds de voorstelling in de opera bijwoonde. Den 1. Okt. bezocht de Prins de vermaarde, een uur buiten de stad gelegene kerk van Moreal, waarvan wijlen de Russiesche Keizer *Nicolaas*, tijdens zijn bezoek in 1846, zeide, dat wanneer men deze kerk aanschouwd had, men geene andere meer behoefde te zien. Het gewelf en de muren van dit luisterrijke kerkgebouw bestaan geheel uit mozaïk; terwijl zijne verdere rijkdom alle beschrijving te boven gaat.

Daarna reed Z. K. H. naar het Kapucijner-klooster, dat mede in allen deele het bezoek waardig is; vervolgens werden de katakomben bezocht, waar niet enkel de plegtige stilte en een tal van zinnebeelden den bezoeker herinneren, dat hij zich in het gebied der dooden bevindt, maar waar dit ook op eene nog veel aanschouwelijker wijze wordt verkondigd: immers niet minder dan zestien duizend mummiën staan daar in rijen geschaard of liggen er ten toon gesteld. Na deze sombere verblijven vaarwel gezegd te hebben, bezocht de prins nog een zeer oud Saraceensch slot, Cisa genaamd. Ten 5 ure was er diner aan boord, waaraan, behalve den prins van *Castelcicala* en diens gevolg (uit een generaal en vijf mindere officieren bestaande) nog verscheidene hooge autoriteiten deel namen. — Den 2. ging Z. K. H. reeds vroegtijdig van boord; HD. bezag toen weder veel merkwaardigs van Palermo en zijnen omtrek, terwijl bij den maaltijd, die aan boord gehouden werd, weder vele voorname gasten tegenwoordig waren. Den volgenden dag gaf de prins nog een laatst en langdurig bezoek aan de stad, uit welke Z. K. H. om half 3 des middags aan boord terugkeerde; een half uur later werd het anker geligt, en stoomde men naar Napels.

Den 4., in den ochtendstond, kwam men daar op de reede aan, en zag men de hoofdstad van het koningrijk der Beide Siciliën in al haren glans en in hare gansche uitgestrektheid liggen, met haar prachtig panorama van paleizen, kasteelen, torens, obelisken, kerken en andere openbare en grootsche gebouwen, met haar weelderig plantsoen, en met den Vesuvius en de Apenijnen op den achtergrond.

Eene menigte autoriteiten kwamen den prins aldra hare hulde brengen, en uit naam van Z. M. den Koning, die thans te Gaëta verblijf houdt, de welwillendste aanbiedingen doen. Vooreerst werd de hertog van *Lauranzana*, kamerheer des Konings, aan Z. K. H. gedurende zijn verblijf te Napels toegevoegd; terwijl er verder op werd aangedrongen, dat de Prins een der koninklijke paleizen zou betrekken, van hofrijtuigen en hofbedienden en van de koninklijke loges in de verschillende schouwburgen gebruik zou maken, enz., van welke laatste aanbiedingen de prins alleen die omtrent de ekwipagien en de loges aannam. Er had dien avond, ter gelegenheid van den verjaardag van 's Konings broeder, den graaf *d'Aquila*, voorzitter der admiraliteit, in den schouwburg van San Carlo eene gala-voorstelling plaats. Na afloop van den aan boord gehouden maaltijd, waaraan onderscheidene hooge personaadjen deelnamen, werd deze voorstelling door den Prins en HD. gevolg bijgewoond; terwijl, op last des Konings, dien avond aan de kommandanten en den verderen état-major van het fregat Admiraal van Wassenaer, dat zich hier weder bij ons gevoegd heeft, en van de Groningen, de zoogenaamde Koninklijke marine-loges werden afgestaan.

„Den 5 Okt. ontving de prins een bezoek aan boord, van den graaf *d'Aquila*, die bij zijn vertrek door de Wassenaar werd gesalueerd; terwijl hare ekwipagie en die der Groningen in het want paradeerden. Dien dag nam de prins eenige der merkwaardigste bijzonderheden van Napels in oogenschouw; onder anderen legde Z. K. H. een bezoek af in het beroemde *Museo Borbonico*. Aan het diner, dat 's middags aan boord gegeven werd, nam, onder anderen, de reeds genoemde hertog van *Lauranzana* deel.

„Den 6 Okt. heeft de Prins *v. Oranje* een belangrijken rid in de omstreken van Napels gemaakt, en 's avonds het *Teatro Nuovo* bezocht, terwijl de kroonprins en HD. gevolg den 7. reeds vroegtijdig door den graaf *d'Aquila* met een Koninklijk stoomvaartuig afgehaald werden, om den Koning van Napels te Gaëta een bezoek te brengen; van welken togt de Prins ten 10 ure 's avonds aan boord terug keerde, zeer voldaan over zijne ontvangst aan het hof en bij den Koning, die Z. K. H. tot Grootkruis van de orde van *Ferdinand* benoemd heeft.

„De prins geniet de beste gezondheid, en ziet zich daardoor in staat gesteld al het mogelijke nut van HD. reis te trekken. Hier, even als overal elders, wedijvert men, om Z. K. H. alle genoegens te bezorgen, en in een betrekkelijk kort tijdsbestek zooveel te laten zien en te doen genieten als mogelijk is. Men vertrekt van hier naar Messina."

§— De kommissie van rapporteurs heeft reeds verslag uitgebragt over het 3e hoofdstuk (*buitenl. zaken.*) Er wordt zeer geklaagd over schraalheid in de mededeeling van wat juist kan geacht worden de belangstelling meest gaande te maken. Zoo acht men het niet voldoende de zaak van de Rijnbrug bij Keulen in het oog te houden; die zaak is van hoog gewigt, en men vreest, dat de regering bij de behartiging der Nederl. belangen niet met genoegzamen klem zal hebben gehandeld. Om deze zaak juister te kunnen beoordeelen vraagt men:

1°. welke is de geprojekteerde hoogte der brug boven de Nederlandsche en Pruissiesche peilmaat?
2°. hoeveel water veronderstellen deze peilmaten?
3°. welke is de gemiddelde hoogte boven water van de Nederlandsche stoombooten, met inbegrip van schoorsteen en masten, en die der masten van de zeilschepen, beide welke gewoonlijk den Rijn bevaren.

Eene andere korte zinsnede der Memorie van Toelichting roert de werkzaamheden aan, die eene spoorweg-aansluiting met Pruissen en Hannover moeten voorbereiden, doch laat evenzeer de gewenschte inlichtingen ter zijde. Men was zeer verlangende, om te vernemen hoever die onderhandelingen reeds zijn gevorderd, met name of de aanleg en rigting van den spoorweg tusschen Zevenaar en Rheine reeds voorzeker bepaald zijn. En daar het van hoog belang is bij eene spoorweg-aansluiting naauwkeurig te letten op de wijze *hoe* zulks plaats heeft, wilde men bij de Regering aangedrongen hebben op het bedingen van zoodanige bepalingen, die de aansluiting van vrucht voor den Nederlandschen handel zullen doen zijn, door het behoorlijk laten doorloopen van de treinen zonder noodeloos oponthoud. Eenige leden toch meenden, dat op den Rijnspoorweg dit inkonvenient zich ten onzen nadeele zeer laat voelen.

De kwestie der irrigatiën en wateraftappingen uit de Maas en Zuid-Willemsvaart in België is zeer ernstig besproken geworden. Men achtte deze zaak

van overgroot gewigt en wel de volle aandacht der Regering waardig. Door enkele leden werd het zelfs betwijfeld, of tot nog toe de geheele beteekenis dier zaak was doorzien, en of de belangen dezerzijds krachtig genoeg behartigd zijn. Zij wezen op een afdoend middel in onze hand, namelijk op de afsluiting der sluizen te Maastricht, dat als argument bij de onderhandeling op den voorgrond gesteld behoorde te worden en, zoo dit noodig mogt zijn, van onze zijde zou kunnen worden aangewend. De Minister van Buitenlandsche Zaken had zich, naar men vernomen had, ter opname van de werken en beoordeeling der klagten zelfs op het terrein der aftapping bewogen. Men vond het dus eenigzins vreemd van de geheele zaak hoegenaamd geene melding in de Memorie van Toelichting te vinden. Eene nota van den heer *Meylink* over deze zaak is bij het rapport gevoegd. Verder heeft men nadere inlichtingen gevraagd over de regeling met Portugal van de grensscheiding op Timor, waarvoor reeds *f* 80,000 is betaald, — over het te lang hangend verschil met Luxemburg, — over het traktaat met België, — over de onderhandelingen met Japan, na de opofferingen, die men zich in deze getroost had, — en over onze regten op de Kokos-eilanden, vooral ook, omdat het niet mogt opgaan dat het ontbreken eener daadwerkelijke in-bezit-neming medebrengt, dat het eiland geene Nederl. bezitting is; immers dan ware ons regt op menig tot nu toe als Nederlandsch beschouwd en voor ons rustig bezit van geheel Indië hoogst gewigtig eiland of grondgebied minstens twijfelachtig.

Niet zonder bevreemding hebben vele leden gezien, dat, in weerwil van den telken jare uitdrukkelijk herhaalden wensch naar vereenvoudiging en inkrimping onzer diplomatieke missiën bij de kleinere Staten, dit jaar de kosten van buitenl. zendingen, ten gevolge van nieuwe aanstelling, zijn vermeerderd.

Onze belangen vorderen alleen bij de grootere Staten vertegenwoordiging in diplomatieken vorm, maar veel doelmatiger zouden zij elders door handels-agenten, konsuls-generaal en konsuls worden behartigd, die tevens de geschiktheid bezitten, om de eene of andere zeldzaam voorkomende aangelegenheid op het terrein der diplomatie te behandelen.

Wanneer op dergelijke vereenvoudiging meer gelet en noodelooze uitgaven verminderd wierden, zou ook voor die missiën, die wij volstrekt behoeven, meer geld kunnen afgezonderd worden, hetgeen door toenemende weelde en duurte welligt noodig kan zijn, en waarop bij de thans gegevene toelichting door de Regering reeds gedoeld wordt.

— Dezer dage werd gemeld, dat de onderhandelingen tusschen Nederland en België, over het sluiten van een handels-verdrag geheel waren afgebroken, of geschorst. Wij zijn geene zoo groote voorstanders van het sluiten van handels-verdragen, dat wij groot leedwezen zouden gevoelen over de moeijelijkheden, die de hernieuwing van het verdrag van 20 Sept. 1851 schijnt te ondervinden. Het is ook bekend, dat onze veranderde handels-wetgeving van 1850 en 1854, het sluiten van verdragen nog moeijelijker maakt. Maar het verdient vermelding, dat de hinderpalen, welke het aangaan eener overeenkomst met België tot hiertoe hebben verhinderd, van bijzonderen, wij zouden haast zeggen van buitengewonen aard zijn. Zoo de bijzonderheden, die men ons heeft medegedeeld, juist zijn, dan was het voornamelijk het vraagstuk van de ijzeren spoorwegen, waarover men het niet eens kon worden. Men weet, dat er eene spoorweglijn ontworpen is van Vlissingen naar Venlo, en dat daartoe bereids koncessie verleend is, terwijl de waarborg-som reeds gestort werd. (Nog dezer dage werd de stand van zaken van deze onderneming medegedeeld.) Die spoorweg is bestemd, om de staven van Vlissingen met het Pruissiesche spoorwegnet, aan den Rijn, te verbinden en daartoe drie provinciën van het Rijk te doorsnijden. Het spreekt van zelf, dat die ijzeren spoorweg, die, zoo men wil, in verband zou worden gebragt met eene stoombootdienst tusschen Londen en Vlissingen, uit den aard der zaak een groot mededinger zou zijn voor de haven van Antwerpen. Van daar, dat het Belgiesche goevernement getracht moet hebben de nadeelige gevolgen te voorkomen, die daaruit voor zijnen handel zouden voortvloeijen. Het zou [illegible] dat einde hebben beroepen op de bepalingen van art. 12 van het traktaat van 19 April 1839, houdende o. a., „dat ingeval er in België een nieuwe weg mogt zijn aangelegd, of een nieuw kanaal zijn gegraven, tegenover het Hollandsche kanton Sittard, aan de Maas uitkomende, het aan België zou vrijstaan, om aan Holland te vragen, hetwelk zulks in deze onderstelling niet zoude weigeren, dat gezegde weg of gezegde vaart, in overeenkomst met hetzelfde plan, geheel en al op kosten en voor rekening van België, door het kanton Sittard heen, tot aan de grenzen van Duitschland verlengd wierde. Deze weg of dit kanaal, die alleen tot het onderhouden van handels-gemeenschap zoude kunnen dienen, zoude enz.” Van die bepaling nu wenscht België gebruik te maken, en bij de onderhandelingen die deswege gevoerd werden, ontstond de vraag, of daaruit ook moest worden afgeleid, dat Nederland ook gehouden was, tot bevordering der ontwerpen van België, den aanleg van bruggen over de Maas toe te staan. Terwijl nu, ten gevolge van een en ander gedurende eenige dagen de onderhandelingen gestaakt waren, verwacht men echter thans, dat zij weldra zullen worden hervat. Aan de eene zijde heeft de Nederl. gezant bij het Belgiesche hof, baron *Gericke*, dezer dage de residentie bezocht, waarschijnlijk om den staat der onderhandelingen aan zijn goevernement bloot te leggen en nieuwe instruktiën te erlangen. Aan den anderen kant schijnt, te oordeelen naar berigten uit België, de regering van dat rijk het vraagstuk van den spoorweg van Antwerpen naar den Rijn voor het oogenblik ter zijde te hebben gesteld. Is dit werkelijk het geval, dan zou, zoo als een berigt zich uitdrukt, de grootste moeijelijkheid bij de onderhandelingen opgeheven zijn, en dan mag men het er voor houden, dat de onderhandelaars het spoedig over de andere punten eens zullen worden. *Handelsbl.*

— De *Indép.* meent, dat de bezwaren in zake den Zeeuwsch Limburgschen Spoorweg nog niet zoover uit den weg geruimd zijn, om de onderhandelingen omtrent het handelsverdrag weder te kunnen opvatten.

Het blad echter hoopt evenzeer, dat men welhaast weder tot die hervatting zal kunnen overgaan.

— De *Mémorial* van Luxemburg wijst in zijn niet officieel gedeelte op de verkeerde geruchten, door verschillende bladen omtrent de openbare aangelegenheden medegedeeld, en met name op die, betreffende de verhooging van eenige kredietposten op het budget voor 1857. Dit blad toont aan, dat die verhoogingen niet zooveel bedragen hebben als wordt opgegeven en dat zij niet nutteloos kunnen geacht worden; zoo zijn toch 38000 frs. uitgetrokken voor een krankzinnigen gestieht, eene normaalschool voor meisjes en de landbouwkundige school, welke inrigtingen vroeger niet bestonden, en van welke som een gedeelte onder de ontvangsten wordt teruggevonden uit de verplegingskosten door de gemeenten te betalen. Zoo is voor den aankoop van grondstoffen en werktuigen voor den arbeid der gevangenen 41,000 fr. uitgetrokken in plaats van de 3000 in 1853, toen deze zaak nog niet georganiseerd was, en welke uitgaaf eene ontvangst oplevert van 60,000 fr. De subsidie van 25,000 fr. om de stad Luxemburg van water te voorzien, meent het blad dat ook niet onnut kan geacht worden, evenmin als de gelden voor den spoorweg, het bevaarbaar maken van de Sauer, en de 20000 fr. voor verhoogde traktementen der mindere ambtenaren bij de duurte der levensmiddelen. Eindelijk maakt *Mém.* de opmerking dat, ondanks die verhoogde en nieuwe posten, het budget van uitgaven door de vermindering van het kontingent, 94000 frs. minder bedraagt, dan dat hetwelk in 1856 door de Kamer bijna met algemeene stemmen is aangenomen.

*— Bij de stemming van gister voor een lid van den gemeenteraad alhier zijn ingeleverd 1026 stembrieven; daarvan waren vereenigd 532 stemmen op den heer Dr. *T. A. v. Schermbeek* en 479 op den heer Mr. *J. Hinlópen*, zoodat eerstgenoemde als lid van den raad is gekozen.

— In eene den 14. dezer gehouden zitting van den gemeenteraad te Haarlem is, op het voorstel der speciale komm., betreffende den eventuelen aanleg van een spoorweg naar het Nieuwe Diep, besloten om zich, ter bevordering van dien aanleg, bij een adres tot Z. M. den koning te wenden, is het daartoe door de komm. ontworpen adres goedgekeurd, en verder besloten, afschriften daarvan aan de besturen van de gemeenten Alkmaar en Beverwijk te doen toekomen.

— Uit den maandstaat der over den Rijnspoorweg vervoerde vracht- en koopmansgoederen in de maand Sept. ll., vergeleken met de maand Sept. 1856, blijkt, dat onder de werking der nieuwe verminderde tarieven, weder eene vermeerdering van vervoer en opbrengst is verkregen. Het totaal namelijk van het vervoer en opbrengst was in Sept. 1857 4,710,924 pond en *f* 12,599.95, tegen 2,217,403 pond en *f* 7,129.76 in Sept. 1856.

:— Het Provinciaal Hof van Zuid-Holland heeft gister uitspraak gedaan in de zaak der Maleijers. Bij een uitvoerig arrest, waarvan de voorlezing twee en half uur duurde, zijn *Sidin*, *Paseno*, *Kasidin* en *Klaas Ledesma* schuldig verklaard aan wederspannigheid enz., doch niet ten getale van meer dan 20 personen. Al de anderen zijn daarvan vrijgesproken. *Sidin*, *Paseno* en *Kasidin* zijn van poging tot moedwilligen doodslag en *Paseno* tevens van moedwillige verwonding en brandstichting vrijgesproken.

Het Openb. Min. is niet ontvankelijk verklaard in zijn eisch wegens desertie en diefstal. Dien ten gevolge heeft het hof *Sidin* en *Paseno* tot eene tuchthuisstraf van 5 jaren en *Kasidin* en *Klaas Ledesma* tot eene korrektionele gevangenisstraf voor den tijd van 3 jaren veroordeeld, terwijl de overigen zijn vrijgesproken.

Het O. M. heeft echter verklaard, redenen te hebben de vrijgesprokenen gevangen te houden. De president heeft den tolken, voor hunnen ijver en naauwgezetheid, en den verdedigers, voor het volbrengen hunner moeijelijke taak, zijn dank betuigd.

Eene ontzaggelijke menigte, waaronder men den minister van Financiën, vele leden der Kamers en van den Hoogen Raad opmerkte, woonde deze zitting bij.

(Van deze uitspraak hebben wij gister avond reeds in de stad bij afzonderlijk berigt mededeeling gedaan.)

— De H. Raad der Nederl. (burg. kamer) heeft gister uitspraak gedaan in de zaak van *J. D. Landre en Co.*, te Amsterdam, tegen den Staat der Nederl. De raad heeft overwogen, of de beslissing der vraag, of de gestelde daadzaken zijn ter zake afdoende, afhankelijk is van de vraag, of de bij art. 15 der postwet bepaalde tegemoetkoming bij vermissing van een aangeteekenden brief, mede bevat het geval van ontvreemding der brieven, *poste-restante*; dat bij art. 15, al. 4, dier wet bepaald is, dat, in geval van vermissing, geene tegemoetkoming zal worden verleend, dan bij aanteekening dier brieven; — dat, wanneer er, volgens art. 15 en 16 der postwet, een verhoogd aanteekengeld betaald wordt, de volle waarde zal worden vergoed, dat bij gewone aanteekening slechts eene schadevergoeding van *f* 25 wordt verstrekt; — dat uit deze regelen blijkt, dat bij gewone aanteekeningen in geen geval van den Staat eene wezenlijke schadevergoeding kan worden gevorderd; — dat dit mede volgt uit het woord vermissing, zooals dit in art. 15 en 16 voorkomt, waaronder verstaan moet worden elke niet-teregtkoming of niet-bezorging van een brief, welke ook de oorzaken daarvan zijn. Op deze gronden heeft de raad de gestelde daadzaken noch ter zake dienende noch afdoende verklaard, en mitsdien aan de eischers hunne incidentele vordering ontzegd, met veroordeeling in de kosten.

— In de zitting der arrond. regtbank te 's Hage (burg. kamer) van gister is, uit naam van die gemeente, geantwoordt op de konklusie, genomen namens den heer *Laurenceau*, in de bekende zaak tegen de gemeente. De gedaagde heeft aangeboden aan den eischer te voldoen eene som van ruim *f* 9000, met de wettelijke interesten à 5 pCt. wegens verschuldigde verhooging voor den prijs der steenkolen, met verzoek dat haar daarvan akte zal worden verleend.

:— De heer *Gericke van Herwijnen*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van het Nederl. hof bij het hof van België, is gister morgen uit de residentie naar Brussel teruggekeerd.

— Door de provinciale kerkbesturen van Gelderland, Utrecht, Overijssel, Groningen en Drenthe, zijn na afgelegd examen, als kandidaten tot de H. dienst toegelaten de navolgende heeren, als: *E. H. van Leeuwen*, *M. N. Ringnalda*, *H. J. G. Greebe*, *A. Meerlink*, *A. G. Versteeg*, *J. H. Hofmeijr*, *W. Astro*, *J. P. Englert*, *H. Timmers*, *E. Warmolts*, *I. G. J. Horak*, *J. B. Goudschaal*, *P. Zuidema Pz.*, *H. A. Crebas*, *H. A. Spandaw*, *N. S. Kappers* en *T. Buiter*.

*— Morgen ochtend treedt in de Walekerk voor de Gemeente op de heer *Réville*, pred. te Rotterdam, en voor de Remonstrantsche gemeente de heer *G. J. Vinke*, pred. te Amsterdam.

— De drie en veertigste Algemeene Vergadering der afdeeling Rotterdam van het Nederlandsch Bijbelgenootschap werd eergister avond in de Grootekerk aldaar gehouden. Uit het verslag van den Staat en de verrigtingen der afdeeling Rotterdam blijkt, dat in het afgeloopen genootschappelijk jaar het getal leden met 2 is vermeerderd; dat ontvangen zijn 567 Bijbels en 1670 Testamenten, en uitgereikt 666 Bijbels en 1597 Testamenten; zijnde het bedrag der ontvangsten *f* 3632.39. Door het genootschap, welks algemeene vergadering in Augustus ll. te Amsterdam is gehouden, zijn in het afgeloopen jaar uitgereikt 38,527 Bijbels en Testamenten; de ontvangsten bedroegen *f* 61,771.45½ en de uitgaven *f* 53,490.83. De opwekkende redevoering werd gehouden door den medebestuurder der afdeeling, ds. *C. W. van der Pot.*

— Naar aanleiding van de veelvuldige branden, die in den laatsten tijd de gemeente Tilburg geteisterd hebben, werd eergister eene buitengewone vergadering van den gemeenteraad gehouden, ten einde maatregelen te beramen en in het werk te stellen, waardoor de opsporing van de oorzaken der branden zou kunnen slagen. *H.*

— De verbinding van de Tuilerien met den Louvre heeft het plein van het Carrousel tot het grootste plein van Europa gemaakt, naardien het eene oppervlakte van ruim 40,100 ellen of 4 hektares beslaat, de beide squares daarin niet begrepen, die tusschen de vleugels van het paleis en de nieuwe gebouwen, welke die vleugels met elkander in verband brengen, aangelegd zijn.

— Uit Ysselstein schrijft men ons van den 16. Okt.: „Met genoegen kunnen wij berigten, dat de op heden gehouden beestenmarkt alhier allezins stof tot tevredenheid heeft gegeven, zoo dat men deze markt, eenige weinige jaren geleden door het *Genootschap van Landbouw en Kruidkunde* opgerigt, thans als gevestigd kan beschouwen. Er was veel vee aan de markt gebragt, terwijl de omzet zeer levendig was. Moge men meer en meer zich beijveren, om deze markt, waartoe zoowel de ligging als gesteldheid dezer gemeente in allen opzigte zoo zeer medewerkt, voor meerdere uitbreiding vatbaar te maken.

— Met het gunstige weder zal er morgen middag ten $1^{1}/_{2}$ ure weder muziek van de Schutterij zijn in de Maliebaan.

— Door de vermindering in de prijzen der gas te Parijs, ten gevolge van het daaromtrent met de stad gemaakte kontrakt, is het gasverbruik er aanmerkelijk toegenomen. In 1853 was het 32 millioen kubiek ellen, in 1856 reeds 41 millioen en dit jaar zal het zeker ruim 50 millioen bedragen.

— Uit Petersburg wordt van den 6. dezer geschreven, dat het aldaar reeds winter begon te worden. Er heerscht veel koude en vorst, vergezeld van sneeuw.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 16 *Oct.* 0.59 El; + AP. 7.54. Gew. 0 d.
Keulen, 15 „ 4 v. $5^{1}/_{2}$ d. (4 v. 7 d. Rijnl.)
Gev. 2 duim. Rijnl.

Zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van de Tweede Kamer van gister deelde de Voorz. mede, dat zijn ingekomen twee ontwerpen van wet: 1. tot wijziging van art. 32 der wet van 9 Mei 1846, nopens het burgerlijk pensioenfonds, en 2. tot vaststelling der begrooting voor de Landsdrukkerij voor 1858. — Verzending naar de afdeelingen.

Daarop deelt de Voorz. mede, welke leden benoemd zijn tot rapporteurs over verschillende wetsontwerpen.

Aan de leden is door de huishoudelijke kommissie eene voordragt gedaan nopens de benoeming der ambtenaren op de griffie. — Op voorstel des Voorz. wordt besloten, die benoeming aanstaanden Dingsdag des voormiddags ten 11 ure te doen plaats hebben.

De komm. van rapporteurs is gereed met hare eindverslagen over de ontwerpen: 1. nopens den arbeid der gevangenen over 1858, en 2. betrekkelijk de begrooting voor het pensioenfonds voor 1858. — Drukken en ronddeelen, wordende de beraadslaging bepaald op aanstaanden Dingsdag.

De zitting wordt daarna gesloten.

ZWITSERLAND.

BERN, 15 Oktober.

De tegenwoordigheid der bondskommissarissen in het kanton Waadland wordt thans niet meer vereischt, dewijl de bondsraad besloten heeft, de schorsing der werkzaamheden aan de Oron-linie te bevelen, daarbij echter volhardende in zijne eenmaal gehechte goedkeuring aan het definitieve en gedetailleerde ontwerp.

DUITSCHLAND.

TRIEST, 15 Oktober.

Wij hebben heden den koerier van Konstantinopel ontvangen met berigten tot den 10. De Porte heeft besloten voorloopig de gezanten van Weenen en Parijs op hun post te laten blijven.

In Khorassan is een opstand uitgebarsten, de Turkomannen plunderen er alles. Men heeft ter onderdrukking dier beweging 5 regementen afgezonden en de troepen, die het kamp van Herat verlaten.

— Uit Alexandrië schrijft men van den 6. Okt. het volgende:

„De Nijl heeft te Kaïro de hoogte van $21^{1}/_{2}$ pic. bereikt en begint nu te dalen. Ofschoon de was van het water niet zoo gunstig is geweest als in het voorgaande jaar, kan men zich echter verzekerd houden, dat de oogst in de lente gunstig zal zijn.

„De ijzeren spoorweg van Kaïro naar Suez is tot de 12. station geëindigd, en is voor het publiek geopend. De passagiers, die Egypte doorreizen, om zich naar Indië en Australië te begeven, hebben alzoo slechts eene kleine streek lands af te leggen, waarover de spoorweg nog niet gereed is.

„De ambassadeur van den koning van Siam is te Kaïro aangekomen, en door den onderkoning met veel eer ontvangen. Men zegt, dat hij zich naar Engeland zal begeven en met prachtige geschenken voor de koningin van Engeland belast is.

„Wij verwachten hier met eene Engelsche boot 200 Engelsche soldaten, die voor Indië bestemd zijn, om ter hulp van hunne wapenbroeders te snellen. Zij zullen den overtogt doen, zonder uniform, als reizigers, in de 2e klasse, en met elke Engelsche stoomboot door een gelijk getal gevolgd worden.

„De onderkoning is 10 dagen te Kaïro gebleven en toen naar Suez vertrokken, om den ijzeren spoorweg en de haven van Suez te bezoeken.

Men zegt hier, dat zich in de Roode zee en in de golf van Perzië zeeroovers vertoond hebben. De stoomboot-maatschappij, die door den Onderkoning is daargesteld, heeft 4 stoombooten naar Suez gezonden, om den handel te begunstigen, en zal in de Roode zee en den Indieschen Oceaan de zeerooverij beteugelen.

Men verwacht hier prins *Napoleon*, en reeds wordt er een paleis ingerigt, om hem waardiglijk te ontvangen."

De katoenoogst zal dit jaar zeer gunstig zijn, en evenwel is de prijs stijgende. De granen daarentegen zijn in prijs steeds dalende.

BERLIJN, 15 Oktober.

Ter gelegenheid van den jaardag des Konings heeft de heer *v. Manteuffel* heden het korps diplomatiek ontvangen. Op die audiëntie heeft de eerste minister omtrent den gezondheidstoestand des Konings de meest geruststellende berigten gegeven.

FRANKFORT, 15 Oktober.

De zittingen van den bondsdag zullen, naar men verneemt, in den loop der aanstaande week een aanvang nemen. Bijna alle gezanten bij den bondsdag zijn reeds hier aanwezig; die van Pruissen wordt in het midden der volgende week verwacht.

ENGELAND.

LONDEN, 15 Oktober.

De Koningin heeft gisteren Balmoral verlaten, om graaf *Aberdeen* op zijn kasteel te bezoeken. De graaf had een eereboog voor zijn landgoed laten oprigten, en H. M. werd ontvangen door eene eerewacht van 500 man. Uit den ganschen omtrek was het volk toegestroomd, om H. M. te begroeten.

Ondanks de uitgeloofde belooning is nog niets omtrent den moord van Waterloo-Bridge ontdekt. Heden hebben ruim 2000 menschen de kleederen bezigtigd, doch zonder eenig resultaat.

Op den spoorweg van Zuid-Wales heeft heden tusschen Pyle en Post-Talbot een vreeselijk ongeluk plaats gehad. Twee treinen zijn in volle vaart tegen elkander geloopen; door de buitengewone zwaarte der lokomotieven bleven dezen gelukkig in het spoor, doch de tenders werden door den schok op de eerste wagens teruggeworpen en deden door hare zwaarte de zolderingen bezwijken, met dat gevolg, dat de reizigers vreeselijk verminkt werden. Een vierjarig meisje werd gedood; een konduktcur en stoker verloren elk een been, zonder nog te rekenen een aantal wonden die zij bekwamen, van vier heeren werd elk een hunner beenen en van eene vrouw beiden gebroken. Een slagter is zoo vreeselijk gekwetst, dat hij naar alle waarschijnlijkheid weldra den geest zal geven. Een tiental andere passagiers heeft verwondingen bekomen, en twee derden van allen die in den trein waren, min of meer ernstige kneuzingen.

In eene korrespondentie uit Calcutta vindt men de volgende belangwekkende opmerkingen en beschouwingen. Ten eerste wordt er in gewezen op de noodzakelijkheid der algeheele vernietiging van Dehli, en wel, omdat in die stad alle herinneringen en overleveringen der vroegere veroveraars, der Mahomedanen, beward blijvende, zoo lang zij bestaat, de inboorlingen zullen meenen, dat de zon der Muzelmansche overheersching weer zal dagen. Trouwens, de opstand is alleen het werk der oude Mahomedaansche opperhoofden. De Hindoos beginnen ook reeds te zien, dat zij slechts de werktuigen dier intriganten zijn en hier en daar hebben reeds oneenigheden tussche beide godsdienstige partijen plaats gehad. Zoo is men te Bohilcund, waar de Mahomedanen eene koe gedood hadden, hetgeen de Hindoos ten zeerste heeft verbitterd, handgemeen geworden en hebben zich de Hindoo-troepen van de Muzelmannen gescheiden. Des ondanks is men echter den opstand nog niet meester; de opstandelingen vermeerderen dag aan dag, en de overstroomingen en ziekten versperren de onzen den weg en verminderen hun aantal. Den goeverneur generaal acht men veel te goed en zachtzinnig voor zijnen taak, en de Eur. bevolking is zeer tegen hem ingenomen wijl hij in dezen tijd volstrekt niets van zich doet hooren. Generaal *Campbell* heeft zich reeds dadelijk geheel anders betoond en zijn voornemen te kennen gegeven om zich geheel onafhankelijk van de administratie te bewegen. De goeverneur en andere ambtenaren zijn hierover zeer weinig in hun schik, doch de burgerij is in dezen met den generaal, daar toch ons gezag met den degen en niet in de raadszaal moet hersteld worden. Evenwel, men keurt algemeen de wreedheden af, die onze verbitterde soldaten, in navolging der gevleeschde duivels, bedrijven, en waartegen dikwijls zelfs de hoofdofficieren niets vermogen. Men hoopt, dat sir *Colin Campbell* er een einde aan zal maken. — De koning van Oude is gevaarlijk ziek; het publiek gelooft hem onschuldig en verwijt der kompagnie, dat zij hare verpligtingen tegenover dien vorst niet heeft nageleefd.

Volgens eene andere korrespondentie uit Calcutta zouden de rebellen te Dehli reeds oneenig zijn en elkander bevechten, en had de koning heimelijk aangeboden zich over te geven, op voorwaarde dat hij in zijne positie van voor den opstand hersteld wierd. Uit de inlichtingen die men van de bij de uitvallen gevangen gemaakte of uit Dehli gedeserteerde Cipaijers tracht te bekomen, blijkt hoe langer hoe meer, dat de Mahomedanen de eenige bewerkers van den opstand zijn en het fabeltje van de patronen tot opruijing der Hindoos hebben uitgestrooid.

Omtrent de te Arrah ingesloten Europeanen, wier poging tot redding bij Dinapore het verslaan of bijna vernietigen van een korps van 250 man Britsche troepen ten gevolge had, welk korps des nachts de muiters wilde overvallen, maar toen geheel werd vernield, verneemt men, dat ze door gen. *Eyre* zijn gered, nadat die in een later gevecht de muiters van Dinapore had verslagen. De Europeanen, 16 in getal, gesteund door 50 Sihks, hadden zich van 27 Julij tot den 2. Aug. tegen de 3 opgestane regementen Cipaijers verdedigd, in eene kleine woning die de ingenieur van den spoorweg bij voorbaat tot een klein fort had ingerigt. Men vond dien maatregel van voorzorg wel zonderbaar, maar was gelukkig een schuilplaats te kunnen vinden, toen de muiters Arrah kwamen aantasten. Er werd geschut tegen de woning gerigt en bij een weinig volharding en moed van den kant der belegeraars ware de woning spoedig in elkaar gestort, maar de moed der Europeanen en trouw der Sikhs wendde overal het dadelijk gevaar af. Aan de Sikhs werden door de muiters allerlei voorslagen gedaan, maar zij gaven niet toe. Er kwam zelfs gebrek aan voedsel, de Sikhs groeven een put en in een uitval werden 4 schapen vermeesterd. Zoo rekte men den tijd, tot dat na de helaas magtelooze poging der eerste redding, de kolonne van generaal *Eyre* de benarden ontzette.

— 16 *Okt.* Gec. $88^{3}/_{4}$; Sp. $1^{1}/_{4}$ pCt. $25^{3}/_{8}$; Rusl. 5 pCt. 106; $4^{1}/_{2}$ pCt. 96; Holl. 4 pCt. 96; $2^{1}/_{2}$ pCt. $63^{1}/_{2}$; Peru $4^{1}/_{2}$ pCt. $76^{1}/_{2}$; Sard. 5 pCt. $89^{1}/_{2}$; Mex. $19^{1}/_{2}$.

FRANKRIJK.

PARIJS, 15 Oktober.

Naar hetgeen men uit Konstantinopel verneemt, schijnt toch het gerucht van een protest der Engelsche en Oostenrijksche gezanten tegen de verkiezingen niet zoo geheel uit de lucht gegrepen. De heer *v. Prokesch* wil nl. bij de nieuwe verkiezingen in Moldavië dezelfde onwettige handelingen ontdekt hebben als die tot de vernietiging dier verkiezingen hebben aanleiding gegeven; hij zou dit evenwel aan het oordeel der konferentie onderwerpen. — Als deze Donauvorstendommen-kwestie eindelijk eens zal zijn uit den weg geruimd, zal de Suez-kwestie aan de beraadslagingen van den Divan worden onderworpen en onze regering zal in deze gewis alles aanwenden, om die zaak spoedig tot eene gunstige oplossing te doen geraken.

Maarschalk *Randon* was gisteren ten hove ter maaltijd genoodigd. Hij laat, naar men verneemt, duidelijk zijn misnoegen blijken over het vonnis van het hof van Oran in de zaak van *Doineau*, even als zijn wensch, om in de regtspleging in de kolonie het militair element het overwigt toe te kennen.

Onder de maatregelen door de regering te nemen ter voorziening in den finantieëlen toestand, noemt men vooral een aan de spoorwegmaatschappijen te verleenen verlof van de nieuwe werken, die in 1858 voltooid moesten zijn, tot 1859 uit te stellen, zoodat daarvoor op het oogenblik geene gelden zullen benoodigd wezen.

De generaal *Leflo*, die zich in Guernsey ophoudt en in groote armoede leeft (hij heeft verscheidene kinderen), berigtte de Belgische regering, dat hij in het belang der opvoeding zijner kinderen en ter verbetering zijner omstandigheden voornemens was, te Brussel te gaan wonen. De Belgische minister van buitenlandsche zaken liet den generaal schrijven, dat hij tot zijn leedwezen hem het verblijf in Belgie niet kon toestaan en dat de generaal zich tot den Franschen gezant te Brussel moest wenden. De generaal schreef een zeer krachtigen brief aan den heer *Adolphe Barrot*, waarin hij zeide, dat bij het besluit tot verbanning hem niet was voorgeschreven, waar hij zijn verblijf moest vestigen en hij dus niet kon inzien waarom de Fransche regering later zijne ballingschap bemoeijelijkte. Hij zou zich daaraan niet onderwerpen en verklaarde den gezant dat hij, de generaal *Leflo*, zich zonder verwijl toch naar Belgie zou begeven. Korten tijd daarna ontving hij een brief, waarin zich een pas naar Frankrijk bevond. Deze pas was in alle deelen gelijk aan de gewone passen van het ministerie van buitenlandsche zaken, doch behelsde de bijvoeging: *„Par ordre spécial de l'Empereur."* Sommigen willen in dit verlof een begin zien van dergelijke maatregelen betreffende de overige verbannen generaals.

De gemeenteraad van Marseille heeft besloten tot het aangaan eener leening van 1,400,000 frs. met eene jaarlijksche rente van 5 pCt. en eene premie van $^{3}/_{4}$ pCt.; zij zal verdeeld zijn in 14,000 aandeelen van 1000 frs. ieder, den 15 Dec. geopend en uiterlijk na acht dagen gesloten worden.

— 16 *Okt.* Rente kont. $4^{1}/_{2}$ pCt. 91,50; op tijd 3 pCt. 67.00; Fr.-Oost. Spw. 670; Sp. $1^{1}/_{4}$ pCt. $25^{3}/_{8}$; 3 pCt. $37^{3}/_{4}$.

ADVERTENTIEN.

„ Utrecht den 14. October 1857. Heden overleed in den ouderdom van 77 jaren, de Heer GERARDUS HENDRIKUS STEVENS, Notaris alhier.

„ Heden overleed aan eene kortstondige maar hevige ziekte, na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der stervenden, de WelEerwaarde Heer JOANNES VAN HATTUM, in den ouderdom van ruim 55 jaren; in leven R. K. Pastoor der Onze Lieve Vrouwe kerk te Utrecht.

Utrecht, 16 Oct. 1857. — Namens de Familie, J. RIETVELD.

„ Voor de ontvangen bewijzen van deelneming bij het overlijden van hunnen geliefden Vader en Behuwdvader, HENDRIK DE WIT, betuigen de kinderen en behuwdkinderen hunnen dank.

Utrecht, 15 October 1857. — Uit aller naam, G. A. DE WIT.

„ De ondergeteekenden hebben de eer, aan hunne Stadgenooten opregten dank te betuigen voor de blijken van belangstelling, bij gelegenheid van de geboorte hunner dochter gegeven.

Utrecht, 16 Oct. 1857. — J. G. W. WOLTERBEEK. J. WOLTERBEEK—SOBLET.

HARDDRAVERIJ
AAN DE BILDT BIJ UTRECHT.

„ De Kastelein T. HILLEBRANDT, aan de Bildt, is voornemens op Donderdag 22 October te laten Verharddraven en vrij te vereeren door Paarden die geen prijs onder den man gewonnen hebben en tot genoegen der keurmeesters zijn, een zeer fraaije *Pendule* tot Prijs en tot Premie eene nieuw zilveren *Bouilloine*. De paarden zullen precies des voormiddags ten 10 ure ter keuring op stal moeten zijn.

„ Die iets te vorderen hebben van, of verschuldigd zijn aan de nalatenschap van den Heer JOHAN AREND KNIPSCHEER, Med. Cand. aan de Hoogeschool te Utrecht, en nu onlangs te Zaandam overleden, gelieven daarvan voor 15 November 1857 schriftelijke op- en aangifte te doen aan H. W. VAN HARREVELD, Groote Houtstraat wijk 4 No. 129, te *Haarlem*.

OPENBARE VERPACHTING.

„ De Ontvanger der Registratie en Domeinen te Loenen, zal op Maandag den 26. October 1857, des namiddags ten 5 ure, in het Logement *Het Roode Hert*, te Breukelen, ten overstaan van den Notaris N. FRANÇOIS SNEL, aldaar, onder nadere goedkeuring van den Heer Directeur der Registratie en Domeinen te Amsterdam, voor den tijd van 3 jaren, aanvangende 1 Januarij 1858, in het openbaar verpachten: Het Regt tot invordering van het Sluisgeld der Sluis, liggende in de Kerkgracht te Breukelen.

Nadere inlichting te bekomen zoo ten kantore der Registratie te Loenen, als ten kantore van voornoemden Notaris.

OPENBARE AANBESTEDING.

„ Burgemeester en Wethouders der stad Utrecht zullen op Zaturdag den 24. October 1857, des namiddags ten één ure, ten Stadhuize, in het openbaar aanbesteden:

Het verhoogen van een gedeelte van de School aan het Nicolaikerkhof en het inrigten dier verhooging tot twee School-lokalen.

Het bestek ligt ter inzage aan Stads Timmerhuis achter Klarenburg; aanwijzing in loco zal plaats hebben op Maandag den 19. October, des middags ten twaalf ure.

Utrecht, 13 October 1857.

De Secretaris der stad Utrecht,
H. G. RÖMER.

„ Ondergeteekende zal met 27 October e.k. **den Winter-Cursus** openen, zoo in het SCHOONSCHRIJVEN als in het verbeteren van eene slechte Schrijfhand. — Voor hen, beneden 14 jaar op Woensdag en Zaturdag, des avonds van 5 tot 7 uur, en voor personen, buiten de stad, op Zaturdag, des morgens van 10 tot 12 uur.

Men gelieve zich vóór dien tijd te vervoegen bij den Onderwijzer J. E. RICHTER, in het Luth. Weeshuis, te Utrecht.

HEIMASTEN.

„ Op Dingsdag den 20. October 1857, des morgens ten 10 ure, zullen door den Notaris VAN STEYN, residerende te Soest, in het openbaar worden geveild: 640 gave en regte grove DENNEN BOOMEN, zeer geschikt voor Heimasten en Timmerhout, staande op het zoogenaamde Hondenland, in het Domein Soestdijk. De verkooping zal ditmaal gehouden worden in het Bosch zelf.

„ Door W. F. DANNENFELSER, te *Utrecht*, is uitgegeven:

HET LEVEN EN DE WERKEN
DER VADERS EN GRONDLEGGERS
VAN DE
Gereformeerde Kerk.

Door verschillende Auteurs bewerkt, onder toezigt van
Dr. K. R. HAGENBACH.

De 1e *Afl.* 80 *bladzijden, roijaal Octavo, bevattende den inhoud van* 160 *bladz. gewone druk, is alom verkrijgbaar tegen* ***f* 0,625.**

In langen tijd werd zulk een doorwerkt geheel niet aangeboden. Men kan aannemen, dat dit Werk binnen korten tijd een huisboek in elk gezin worden zal. Zich elken morgen den volhardenden ijver, bij de bijna onoverkomelijke hinderpalen waarmede de grondleggers der Gereformeerde Kerk te kampen hadden, te herinneren; hunne leerstellingen te beschouwen, hunne werken te lezen, dit alles is voor den echt Gereformeerde eene dagelijksche behoefte geworden.

De Uitgever vertrouwt dan ook door eene ruime inteekening in staat te zullen worden gesteld dit Werk te kunnen voortzetten. Aanvankelijk koestert hij de beste verwachting daarvan, daar hem door den Boekhandel, die den smaak van het Nederlandsche publiek voor dergelijke lectuur kent, ruim 1000 Exemplaren besteld werden. Successievelijk zullen de namen der inteekenaren worden kenbaar gemaakt.

„ De Notaris C. P. H. SUIJCK, te Vreeland, zal op Vrijdag den 23. October 1857 des voormiddags ten 11 ure, ten huize van den logementhouder J. FLOOR aldaar, in het openbaar verkoopen:

Twee kapitale BOERENHOFSTEDEN, gelegen in de gemeente Vreeland, zijnde de Hofstede genaamd *WELGELEGEN*, aan den linkeroever van de rivier de Vecht, met cirka 32 bunders uitmuntend BOUW- en WEILAND en BOSCHGROND, en de HOFSTEDE *GROOT KANTWIJK*, aan den regter oever van de Vecht, met ruim 27 bunders extra best WEILAND, benevens ongeveer 31½ bunder BOUW- en WEILAND en BOSCHGROND in den Dorschenwaardschen polder; — voorts eene DAGGELDERSWONING met circa 74 roeden WEILAND, aan de Klei-Zuwe, in de gemeente Kortenhoef, en een stuk BOSCHGROND aldaar, groot bijna 43 roeden. — Alles breeder bij billetten omschreven en inmiddels uit de hand te koop.

Nadere informatiën bij voornoemden notaris SUIJCK te Vreeland, en bij den notaris D. VAN DER WART te Krommenie (Provincie Noord-Holland.) Brieven franco.

„ Men zal op Zaterdag den 24 October 1857, des namiddags ten 5 ure precies, in het lokaal van verkoopingen achter St. Pieter te Utrecht, in het openbaar veilen en verkoopen:

1. Een WINKELHUIS met Grond en verder aanbehooren, staande en gelegen te Utrecht, aan de zuidzijde van de Nobel- of Zonstraat, wijk G No. 440,

en 2. Een HUIS of WONING, staande te Utrecht aan de zuidzijde van de Breestraat, wijk H No. 353. Verhuurd om *f* 1.50 in de week.

Te bezigtigen de beide laatste dagen vóór den verkoop, terwijl nader onderrigt te bekomen is ten kantoren van de Notarissen DE GRAAF en DWARS.

f 1000 à *f* 1200.

„ Ter uitbreiding eener goede gevestigde zaak vraagt men aan eenen menschenvriend ter leen eene som van *f* 1000 à *f* 1200, tegen interest, nader te bepalen aflossing, en soliede waarborg.

Men gelieve zich te adresseren franco lett. A. B. Bureau dezer Courant.

„ **Men verlangt** te Utrecht tegen Februarij aanstaande of eerder eenen TUINMAN, van de P. G., die tevens Huiswerk zal verrigten. Belangstellenden kunnen zich daartoe aanmelden in persoon of door franco brieven lett. D. bij de Boekhandelaren J. G. VAN TERVEEN EN ZOON, O. Gracht over de Bezembrug.

Alleen diegenen, welke voldoende getuigenis kunnen verleenen van goed zedelijk gedrag en geschiktheid voor de dienst, voor welke zij gevraagd worden, zullen in aanmerking kunnen komen.

EEN SCHRIJNWERKER,

„ die zijn vak grondig verstaat, kan werk bekomen bij H. OLLAND, Instrumentmaker, Springweg alhier.

Marktberigten.

Amersfoort, 16 Oct. Tarwe van *f* 10.50 tot *f* 12.00. Rogge van *f* 7.50 tot *f* 7.85. Boekweit van *f* 8.00 tot *f* 8.75. het mud. Aardappelen van *f* 2.00 tot *f* 2.40 het mud. Boter van *f* 1.18 tot *f* 1.25. het N. pond.

Amsterdam, 16 Oct. Tarwe als voren verkocht met weinig omgang, 134 ℔ w. b. Pools *f* 400; 128 ℔ b. dito *f* 360; 124 ℔ Gron. *f* 240; 131 ℔ nieuwe dito *f* 295, Zaan.; 156/2 ℔ Jarige Geld *f* 328; 134 ℔ nieuwe Bovenvenlandsche *f* 330. Rogge onveranderd met redelijken handel, 115, 117 ℔ Petersb. *f* 170, *f* 175; 118, 119 ℔ dito *f* 177, *f* 79; 122 ℔ Belg. *f* 210; 124 ℔ Pruis. *f* 215; 119 ℔ Archangel *f* 180 Zaan; 120 ℔ dito *f* 184. Garst zonder handel.

Dordrecht, 15 Oct. Granen, Zaden enz. Tarwe. De aanvoer van Jarige en Nieuwe Zeeuwsche, Vlaamsche en Overmaasche was heden wederom zeer klein, waardoor gebruikers, om in hunne wekelijksche behoefte te voorzien, vorige prijzen hebben moeten besteden; Zomer blijft schaars en wel te plaatsen; Jar. Zeeuws., Vlaams. en Overm. *f* 9 a *f* 11; mooije nieuwe dito *f* 10 a *f* 11.20; Blaauwe en Mindere *f* 9 a *f* 10.20; Nieuwe Zomer *f* 9 a *f* 10. Rogge: Jarige en nieuwe Zeeuws., Vlaams en Overm. door schaarschte 10 cents duurder betaald. Jar. Zeeuws., Vlaams. en Overm. *f* 6.60 a *f* 7.10; Nieuwe dito *f* 7 a *f* 7.50. Gerst: Zeeuws. Vlaams en Overm. Winter en Zomer in de beste soorten tot vorige prijzen wel te plaatsen, Zeeuws. en Overm. *f* 6.40 a *f* 6.80; dito Zomer *f* 6.40 a *f* 6.60. Spelt zeer weinig ter markt van *f* 4 tot *f* 4.20 grif te plaatsen. Haver wordt steeds schaarsch aangevoerd en blijft tot genoteerde prijzen begeerd, Zeeuwsch en Inlandsch Voeder *f* 4 a *f* 4.60; Dikke dito *f* 5 a *f* 5.40. Boekweit: nieuwe was uit N. Brabant niet aangevoerd, nieuwe Maas werd op 79 Ned. ℔ tot *f* 250 geveild.

Schiedam, 16 Oct. Granen. Verkocht. Rogge, 145 ℔ Archangel *f* 202 6/w. Gerst, 135 ℔ Manheim *f* 230 6/w. Moutwijn per Ned. vat zonder fust *f* 12,00. Jenever id. *f* 24,50. Amsterd. proef *f* 25,75, zonder de belasting. Spoeling *f* 0,80 per ketel.

Arnhem, 16 Oct. Oude Weit van *f* 11.10 tot *f* 13.50. Nieuwe Weit van *f* 10.20 tot *f* 12.60. Rogge van *f* 7.75 tot 8.00. Boekweit van *f* 7.75 tot 8.10. Mais van *f* 8.25. Garst van *f* 7.00 tot *f* 7.25. Vriesche Haver van *f* 5.00 tot *f* 5.40. Voerhaver van *f* 4.40 tot *f* 4.80. Wikken van *f* [illegible] tot [illegible]. [illegible] van *f* [illegible] tot *f* [illegible]. Witte Boonen van *f* 13.00 tot 13.25. Aardappelen van *f* 1.50 tot 1.90. Boter per Ned. p. van *f* 1.10 tot *f* 1.40. Appelen van *f* 2.50 tot 3.25. Peren van *f* 3.00 tot *f* 3.50.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Okt.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr.	Barom bij 0°.	Ther F.	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Gev. regen	Aanmerking.
			N. ℔						
16	2	zzo.	0.0	763.36	60.3	+ 5.4	0.85	0	Bewolkt.
	10	zzo.	0.0	63.49	50.0	+ 2.0	0.98	0	Helder.
17	8	zzo.	0.0	63.35	47.3	— 1.8	1.00	*0.3	Idem, nevelig.

* Dauw.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.
AMSTERDAM 16 Oktober 1857.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.	62	$62\frac{1}{2}$	$62\frac{1}{4}$
dito dito	3	„	75	$75\frac{1}{8}$	
dito dito	4	„	$95\frac{3}{8}$	$95\frac{1}{2}$	$95\frac{7}{16}$
Amortisatie-Sijndikaat	$3\frac{1}{2}$	„	$87\frac{7}{8}$		
Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$	„	$147\frac{1}{2}$	148	$147\frac{1}{2}$
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild*	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$50\frac{3}{4}$	51	
SPANJE.					
Obligatien	$1\frac{1}{2}$	pCt.	$24\frac{7}{8}$	$25\frac{1}{8}$	$25\frac{1}{16}$
Oblig.	3	„	$40\frac{3}{4}$	$41\frac{1}{4}$	$41\frac{1}{4}$
Binnenl. Schuld	3	„	$36\frac{3}{16}$	$36\frac{9}{16}$	$36\frac{1}{2}$
Amortisable			6		—
Bewijzen Koepons			$5\frac{7}{16}$	$5\frac{1}{2}$	
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	$43\frac{3}{8}$	$43\frac{5}{8}$	$43\frac{9}{16}$
dito 1856.	3	„	$43\frac{1}{4}$	$43\frac{1}{2}$	$43\frac{3}{8}$
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co.*	5	„	$103\frac{1}{4}$	$103\frac{1}{2}$	$103\frac{1}{2}$
Obligat. 1828 & 1829	5	„	$102\frac{5}{8}$		
Certifikat. 1831 & 1833	5	„	$92\frac{1}{2}$		
Certifikaten 1840.	4	„	$84\frac{1}{8}$	$84\frac{1}{4}$	$84\frac{1}{4}$
Cert. bij *Stieglitz*	4	„	$84\frac{1}{8}$		
„ „ N.	4	„	$83\frac{1}{2}$	$83\frac{5}{8}$	
dito 5e Serie	5	„	$97\frac{5}{8}$	$97\frac{9}{16}$	$97\frac{3}{8}$
dito 1855 6e Serie	5	„	$98\frac{1}{2}$	$98\frac{5}{8}$	$98\frac{5}{8}$
dito Adm. te Lond.	$4\frac{1}{2}$	„	$93\frac{3}{8}$		
POLEN.					
Aand. 1835, fl. 500			$152\frac{1}{2}$	153	
Obligatien.	4	pCt.	$78\frac{1}{2}$		
OOSTENRIJK.					
Oblig. bij *Goll en Co.*	4	pCt.	60		
Oblig. Metaliek	5	„	$71\frac{5}{16}$	$71\frac{5}{8}$	$71\frac{9}{16}$
Oblig. Rente Am.	5	„	$83\frac{5}{8}$	84	84
dito dito Nat. 1854.	5	„	$73\frac{1}{8}$	[illegible]	$73\frac{3}{4}$
dito dito	$2\frac{1}{2}$	„	[illegible]	[illegible]	[illegible]
AMERIKA.					
Ecuad. Oblig. 1855	100 £		[illegible]	[illegible]	[illegible]
Venez. Oblig. 6 pCt., nu	$4\frac{1}{2}$	„	27	[illegible]	[illegible]
Grenada, Oblig.	$3\frac{1}{4}$	„	[illegible]	[illegible]	[illegible]
Mexiko, Obl.	3	„	[illegible]	[illegible]	[illegible]
N.-Am. Illin. Obl. C. B.	7	„	$88\frac{7}{8}$	[illegible]	84

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

BIJVOEGSEL

BIJ DE UTRECHTSCHE COURANT VAN

ZATURDAG 17 Oktober 1857, N°. 247.

Zitting van den Stedelijken Raad.

Vervolg en slot der Zitting van 8 Oktober.

In het eerste gedeelte van het verslag dezer zitting zijn enkele fouten gebleven, in de namen: in plaats van jonkvr. *Snellinge* leze men jonkv. *Swellengrebel*, in plaats van *Caveau*, *Cajot*, en in plaats van mr. *C. T. A.* Bn. *van Lijnden*, mr. *C. Th.* Bn. *van Lijnden.*

De heer *Bake* ondersteunt wat de heer *v. Hoytema* gezegd heeft, over de afwezigheid van den burgemeester, die de zaak had kunnen toelichten, en zou daarom er voor zijn, dat den burgemeester het verlangen van den raad wierd kenbaar gemaakt, dat hij de volgende keer de diskussien over dit punt moge bijwonen. Spr. gelooft ook dat de zaak spoedig dient beslist te worden, en zou daarom voorstellen, reeds Donderdag a. s. haar weder in behandeling te nemen.

De beraadslagingen gesloten zijnde, wordt het voorstel van den heer *de Jong* met 11 tegen 8 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren *Boer*, *Visscher*, *Bake*, *v. Rees*, *Bosch*, *Voswinkel*, *Schulter* en *Ram.*

De heer *de Muralt* stelt alsnu voor het voorstel van den heer *v. Rees* te stellen in handen der komm. met verzoek, om zoo mogelijk binnen acht dagen deswege rapport uit te brengen, welk voorstel, na, op verzekering van den Voorz., dat hij voor de mededeeling der in het archief betreffende deze zaak berustende stukken zal zorg dragen, door den heer *de Muralt* te zijn ingetrokken, door den heer *Schuurman* tot het zijne gemaakt en met algemeene stemmen aangenomen wordt, waarop de Voorz. tot leden der komm. *Schuurman*, de heeren *Bake*, *de Muralt* en *de Jong v. Beek en Donk.*

Aan de orde is de voordragt tot vergrooting van het schoollokaal aan het Nikolaï kerkhof.

De heer *Bosch* heeft met belangstelling van de voordragt kennis genomen; Spr. heeft echter éene aanmerking; in de nieuwe wet op het onderwijs komen enkele bepalingen voor omtrent het getal openbare scholen welke zullen moeten worden opgerigt en dat de raad zal moeten vaststellen. Nu komt het Spr eenigzins onregelmatig voor, dat vóór dat getal is vastgesteld, reeds nu een beslissing genomen wordt: dat dit lokaal te klein is, en zoo doende op de latere regeling wordt vooruitgeloopen.

De heer *Schuurman* zegt, dat ook bij hem de vraag is gerezen of niet de bepaling der wet op het onderwijs in deze zal moeten worden in acht genomen. Bovendien acht Spr. het ook niet doelmatig, dat in dit lokaal twee scholen boven elkander zullen gebouwd worden. Wierd nu een bepaald plan gemaakt hoeveel scholen er moeten zijn, dan zou dit lokaal welligt kunnen blijven gelijk het is, en kon men het getal kinderen op meer scholen verdeelen.

De heer *Boer* zegt, dat het dagelijksch bestuur de wet niet over het hoofd heeft gezien, doch de bepaling in de wet wil zeker niet anders zeggen dan dat er een genoegzaam aantal scholen moet zijn voor het personeel dat onderwijs moet genieten, en die bepaling is dan ook in overeenstemming met het hoofdbeginsel, dat nl. de staat zorgt dat voldoend lager onderwijs wordt gegeven; dat is het doel der wet, maar niet, dat er scholen moeten zijn, welke door een bepaald aantal kinderen kunnen bezocht worden, en Spr. gelooft dus, dat men in den geest der wet handelt, door de gelegenheid te scheppen om een aantal kinderen tot het onderwijs toe te laten, die daarvan thans verstoken zijn. Het getal kinderen toch, in dat gedeelte der stad, dat door gebrek aan lokaliteit geen onderwijs kan genieten, is sedert Maart of April tot ongeveer 40 geklommen; maar dit is nog niet alles, op dezelfde school, waar de heer *Enderlee* zoo uitmuntend onderwijs geeft, zitten de kinderen veel te gedrongen, en er bestaat dus uitzigt, dat zoodra de vergrooting is daargesteld reeds 40 kinderen dadelijk onderwijs kunnen genieten, en 20 of 30 uit het te vol lokaal zullen kunnen worden overgeplaatst; zoodat de nieuwe lokalen, voor 160 kinderen berekend, reeds dadelijk door 60 à 70 zullen kunnen worden ingenomen.

De heer *Pabst* vraagt of nu het onderwijs zal worden gegeven zonder vergrooting van personeel, want hij stelt zoo veel prijs op het voortreffelijk onderwijs van den heer *Enderle* dat hij het gebouw alleen zou willen vergrooten, om meer kinderen van zijn onderwijs te doen genieten; moet er echter een' anderen onderwijzer komen dan zou hij er voor zijn, voorshands een lokaal te huren.

De heer *Boer* zegt, dat natuurlijk het onderwijzens personeel grooter moet worden met het getal leerlingen, maar het geheel toch blijft onder het toezigt van den heer *Enderle.* Spr. voert nog aan, dat het dagelijksch bestuur het plan niet heeft voorgesteld dan na vele onderzoekingen of niet op doelmatiger wijze in de uitbreiding zou kunnen worden voorzien door aanbouw gelijkvloers, men is daarin echter te leur gesteld, doch de heer *Enderlee* ziet geen bezwaar in de voorgestelde vergrooting, die daarenboven eene verbetering voor het gansche lokaal zal zijn, dat thans te hoog en van boogsgewijze zoldering voorzien is, zoodat de onderwijzers de grootste moeite hebben om zich te doen verstaan.

De heer *Schuurman* gelooft niet dat het geschikt is de scholen boven en beneden te hebben; het oploopen der trappen, het leven maken met klompen en schoenen moet steeds hinderlijk zijn. Spr. herhaalt dat men liever moest wachten tot het plan van organisatie in zijn geheel gereed is, wijl men anders die *f* 4000 wegwerpt.

De *Voorz.* zegt dat het punt van bezwaar van den heer *Schuurman* in de komm. van fabriekaadje is ter sprake geweest, doch dat de ondervinding van andere plaatsen leert, dat het aangevoerde bezwaar niet zoo groot is. Ook hier in andere scholen bestaat eene dergelijke inrigting, en door opgevulde vloeren voorkomt men het bezwaar van te groote gehoorigheid. Voorts is niet alleen de onderwijzer maar zijn ook bouwkundigen op dit punt geraadpleegd, en door dezen is geen bezwaar gemaakt tegen het optrekken der verdieping uit het oogpunt van soliditeit.

De beraadslagingen gesloten zijnde wordt de voordragt met 16 stemmen tegen die der heeren *Voswinkel*, *v. Boetzelaer* en *Schuurman* aangenomen en de verg. wegens het vergevorderd uur verdaagd tot morgen ten 1 ure.

Zitting van Vrijdag 9 Oktober.

Geen genoegzaam aantal leden aanwezig zijnde, bepaalt de Voorz. de volgende verg. op Maandag 12 Okt. des namiddags ten 1 ure.

Zitting van Maandag 12 Oktober.

Voorzitter Mr. *W. M. J. van Dielen.*

Tegenwoordig zijn 21 leden, afwezig de HH. *Kien*, *Ackersdijck*, *Karsten*, *v. Veersen*, *Mulder* en *v. Stirum.*

Ingekomen eene beschikking van Gedep. Staten op de bezwaren door de HH. *Boer* en *v. Rees* ingediend tegen het raadsbesluit tot toelating van den heer *Trip*, verklarende Gedep. Staten dat er geene termen bestaan, om genoemd besluit te vernietigen, — voor informatie.

Wordt bij monde van den heer *de Muralt* rapport uitgebragt door de komm. welke den raad zou dienen van konsideratie en advies in zake de bezwaren van het bestuur der vereenigde gods- en gasthuizen tegen de benoeming van den heer *v. Rees* als lid van dat bestuur, en welke komm. adviseert, B. en W. te magtigen, onder mededeeling der beschouwingen in dat rapport vervat, dat bestuur uit te noodigen, binnen eene maand den heer *v. Rees* toe te laten, en als het dan nog mogt weigeren, daarvan kennis te geven aan den raad, die dan zoodanige maatregelen zal nemen, als hij zal vermeenen te behooren, — ter sekretarie en de behandeling in eene volg. verg.

Wordt, mede bij monde van den heer *de Muralt*, verslag uitgebragt door de komm., in wier handen is gesteld het voorstel van den heer *v. Rees* tot opheffing der betrekking van stads rijdermeester, welke komm. adviseert die betrekking niet op te heffen.

Op voorstel van den *Voorz.* wordt deze zaak dadelijk in behandeling genomen.

De heer *v. Rees* verklaart, dat het rapport der komm. hem niet overtuigd heeft van de noodzakelijkheid, om een stedelijken rijdermeester te benoemen. In 1815 heeft de stad de gebouwen der manege, die haar in vollen eigendom toekwamen, aan de hoogeschool, met andere woorden aan de regering, ten gebruike afgestaan. In 1826 heeft de regering geen rijdermeester meer willen benoemen. Het natuurlijk gevolg daarvan zou geweest zijn, dat de manege aan de stad terug kwam, doch toen heeft de raad *f* 1000 jaarlijks aangeboden, mits de regering voor het onderhoud der gebouwen bleef zorgen. De regering heeft dit aangenomen, en de raad heeft een rijdermeester benoemd. Volgt hier nu uit, dat de stad ten eeuwigen dage die *f* 1000 moet blijven betalen? Volstrekt niet, want dan zou de raad nimmer op eenig besluit terug mogen komen. Er is hier geen sprake van eenig kontrakt, maar alleen van eene vrijwillige uitkeering, die men kan doen ophouden, wanneer de reden vervallen is, waarom men haar gegeven heeft. Weigert de raad de *f* 1000 langer te geven, dan kan de regering zich van het onderhoud der manege ontslaan, maar dan krijgt de stad weer de vrije beschikking over dat gebouw. Als men de zaak naauwkeurig beziet, dan komt zij hierop neer, dat de regering, die van 1815 tot 1826 zoowel het onderhoud der manege als het traktement van den rijdermeester betaalde, in laatstgenoemd jaar de stad met dat traktement heeft bezwaard, en haar daarentegen de onbeteekenende vergoeding heeft gegeven, om zelve den rijdermeester te mogen benoemen. Het komt er derhalve slechts op aan, of de raad meent dat er inderdaad een *stedelijke* rijdermeester noodig is. Zoodra men die noodzakelijkheid niet inziet, valt ook de verpligting weg, om *f* 1000 te blijven uitkeeren. Spr. is volstrekt niet bevreesd, dat daarmede de geheele manege vervallen zal. Hij houdt zich overtuigd, dat de kuratoren der hoogeschool genoeg bekwame rijdermeesters kunnen vinden, die tegen vrije woning en het kosteloos gebruik van zulk een uitmuntend lokaal, zich gaarne hier zullen komen vestigen. In dat geval blijft het onderhoud der manege natuurlijk voor rekening van de regering. Mogten de kuratoren in het geheel geen rijdermeester daartoe willen uitnoodigen, zoodat de stad de vrije beschikking over de manege herkreeg, dan zou dat gebouw en terrein welligt voor andere zeer nuttige doeleinden gebruikt kunnen worden, en misschien uitstekend geschikt zijn, om, bij de nieuwe regeling van het lager onderwijs, in plaats van eene rijschool voor meervermogenden, voor schoollokalen voor behoeftige kinderen te dienen. Spr. meent derhalve bij zijn voorstel te moeten volharden.

De heer *Visscher* zegt, dat bij hem de vraag gerezen is, of het rijk wel voorziet in het onderhoud en in de laatste jaren daarin wel voorzien heeft. Spr. herinnert zich dat voor 20 jaren de manege een vervallen gebouw was en verbetering noodig had, hetgeen hij gelooft, dat nog het geval is.

De *Voorz.* zegt, dat dit eene vraag is waarop door hem slechts betrekkelijk antwoord kan worden gegeven, daar B. en W. niet geroepen zijn, om dat onderhoud te kontroleren. Spr. gelooft echter te mogen beweren, dat er wel eenige kosten aan besteed zijn, want als dit niet geschied ware, zou het gebouw, dat 20 jaren geleden reeds bouwvallig was, nu wel eene ruïne zijn.

De heer *de Jong* is ten aanzien van dit punt in de gelegenheid de nieuwste berigten mede te deelen en zegt, dat de sekretaris der kuratoren van de hoogeschool hem verzekerd heeft, dat zij die verpligting nooit hebben betwijfeld; dat ook twee of drie jaren geleden aanzienlijke reparatiën zijn verrigt en dat, zoo welligt het gemeentebestuur meent, dat er nog iets aan ontbreekt, kuratoren, na daarvan kennis te hebben bekomen, niet in gebreke zullen blijven, daarin te voorzien; Spr. zal nu de rede van den heer *v. Rees* trachten te beantwoorden; dat lid ontkent in algemeene trekken, dat er eene overeenkomst zou zijn tot stand gekomen; Spr. moet tegenspreken, dat die verpligting geheel op zijde zou kunnen geschoven worden. Uit het rapport heeft men vernomen, dat tot 1826 de staat den rijdermeester gesalarieerd heeft, toen werd bij koninkl. besluit vastgesteld, dat dit niet meer zou geschieden; daarvan werd aan de stedelijke regering kennis gegeven met uitnoodiging, uit stads kas het traktement te betalen; hierop is door B. en W. geantwoord, dat men wel genegen was dat traktement te betalen, doch alvorens men dit op zich nam, moesten kuratoren zich verpligten het gebouw bij voortduring te onderhouden. Die voorwaarde is aangenomen, het rijk heeft de verpligting

op zich genomen, om *bij voortduring* die gebouwen te onderhouden, en daarop heeft *de raad*, dien de tegenwoordige leden opvolgen, een rijdermeester benoemd; Spr. noemt dit eene verpligting op zich nemen — zoo al niet volgens de strikte beginselen van het regt, dan toch eene zedelijke verpligting. Het rijk heeft de gebouwen onderhouden, welke verpligting het op zich had genomen, in het vooruitzigt, dat de stad den rijdermeester zou salariëren; had de stad dat niet willen doen, dan had het rijk die gebouwen welligt geabandonneerd. Aan die verpligting is de raad steeds getrouw gebleven: tot drie malen toe zijn er opvolgelijk rijdermeesters aangesteld; de raad heeft nimmer gedifficulteerd, en nu op eenmaal te zeggen dat men die toezegging intrekt — Spr. gelooft dat als tusschen bijzondere personen zoo iets plaats vond, het eene handeling zou zijn, die hij liefst niet wil kwalificeren, en veel minder moet zich dan de raad der stad Utrecht daaraan onttrekken; Spr. wil er zelfs niet in treden, welke daarvan de gevolgen zouden kunnen zijn. De heer *v. Rees* zegt verder, dat er toch wel een manege blijven zal, en de raad dat gebouw zal afstaan aan een derde, dan heeft men er niet mee te maken en de staat zal het wel onderhouden. Dus, zegt Spr., de raad zal het gebouw aan een derde afstaan, en de stad de *f* 1000 behouden, en *niettemin* zal de staat de gebouwen onderhouden; dàt kan niet opgaan — het zal ook waarschijnlijk wel eene vergissing zijn. Spr. zou dus den raad in overweging geven, een rijdermeester te benoemen op het gewoon traktement, en kuratoren te herinneren aan hunne verpligting om de gebouwen op behoorlijke wijze te onderhouden.

De heer *v. Lier* betreurt de debatten over deze zaak als hij zich in het geheugen terugroept de vele en loffelijke stappen, zoowel door stad als burgerij gedaan, toen er een oogenblik sprake was van de opheffing der akademie, en nu, zegt Spr., arripieert men de gelegenheid die zich opdoet, om een gedeeltelijk stedelijke, gedeeltelijk akademische instelling af te breken. Spr. zou veel liever iedere gelegenheid te baat nemen om de bestaande instellingen aan de akademie verbonden te bestendigen en te verbeteren, want hij gelooft dat daardoor het belang der stad behartigd wordt. Dat in der tijd eene regeling heeft plaats gegrepen tusschen den staat en de stad, is, dunkt hem, uit het rapport zeer duidelijk gebleken; zoo er *stricto jure* al geene overeenkomst bestaat, is er toch zeker een verband — een *vinculum* — van zedelijken aard, en het heeft, buiten de hoogste noodzakelijkheid, voor den raad der stad Utrecht geene houding, dat zoo plotseling te verbreken. Dat in der tijd het rijk het traktement van den rijdermeester van de begrooting geschrapt heeft, [illegible] trof, maar een meer algemeene maatregel; men heeft daarbij zeker het oog gehad op het lokaal belang, en Spr. gelooft dat *dit* meebrengt, om, bij het bezit eener akademie, ook eene instelling te hebben, waar men zich in de rijkunst kan oefenen. Of kuratoren wel, gelijk de heer *v. Rees* zegt, voor het behoud der manege zullen zorgen, acht Spr. nog al *précair*, want wie geeft de verzekering, dat, als de stad zich aan de zedelijke verpligting onttrekt, kuratoren het gebouw niet zullen abandonneren?

De heer *Schuller* zegt, dat er zooveel groote woorden gebruikt zijn, dat het moeijelijk wordt, zich daartegen te doen hooren; de zaak is toch zeer eenvoudig: in 1815 is de manege afgestaan, daarvoor heeft het rijk, dat toen natuurlijk verpligt werd tot het onderhoud, een rijdermeester gesalarieerd en benoemd; in 1826 heeft het rijk geweigerd verder dat traktement toe te kennen en gedaan, wat nu zoo kwalijk wordt genomen, zoodat al die groote woorden, welke nu gebezigd zijn, ook van toepassing zouden zijn op die handeling van het rijk. Het rijk heeft in 1826 op de schouders der gemeente een last gelegd dien het zelf niet meer wilde torschen, maar is blijven voldoen aan de andere verpligtingen, en datzelfde wordt nu hier voorgesteld — niet om de akademie op hare grondvesten te doen schudden, maar omdat men begrijpt, dat die zaak zich zeer goed zal bedruipen. Er is eene goede manege, en wordt die publiek verkrijgbaar gesteld voor menschen die een examen als onderwijzer in de rijkunst hebben afgelegd, dan zal het onderwijs geen oogenblik stilstaan, en men die betrekking met der tijd misschien nog wel kunnen verpachten.

De heer *Pabst* betreurt dat men bij dergelijke kleinigheden spreekt alsof men bevreesd is die akademie te zien opheffen; dat geschiedt in Nederland niet om zulke ellendige redenen, en moest men immer het behoud der akademie voor geld koopen, gelooft Spr. dat Utrecht altijd rijk genoeg zal zijn om dàt te betalen; Spr. koestert dus geen vrees en zal daarom vrij stemmen over de vraag of er een rijdermeester zal zijn of niet. Bij Spr. bestaat een overwegende reden om dien niet aan te stellen; die overwegende reden is, het traktement. Spr. twijfelt geen oogenblik dat, als men een rijdermeester vraagt, zonder loon een bekwaam persoon zich zal opdoen, en wel, omdat die toelage van *f* 1000 eigenlijk niets beteekent voor eene manege gelijk die behoort te zijn. Door die *f* 1000 te geven zal men niet verkrijgen eene manege gelijk de tijdsomstandigheden eischen, maar eene inrigting op denzelfden kleinen voet als thans — niets goeds, niets groots. Daarom wenscht Spr. die *f* 1000 niet te geven.

De beraadslagingen gesloten zijnde, wordt het voorstel van den heer *van Rees* verworpen door 17 stemmen. Voor de heeren *Boer*, *v. Rees*, *Pabst* en [illegible]

Wordt hierop door 17 stemmen, voor de heeren *v. Rees*, *Pabst*, *Schuller* en *de Graaf*, verworpen het voorstel van den heer *Schuller*, om de benoeming uit te stellen tot de behoefte aan een stadsrijdermeester door de ondervinding zal zijn gebleken.

De *Voorz.* stelt alsnu voor, tot de benoeming over te gaan, en herinnert dat voor de betrekking zijn aanbevolen de heeren *Celius v. d. Helm* en *Stegerhoek*.

De heer *Schuurman* merkt aan, dat een der leden die niet tegenwoordig is, het verlangen heeft uitgedrukt dat bij de benoeming eene kleine herziening der instruktie mogt plaats hebben, vooral ook omdat de uren dikwijls moeijelijk geschikt zijn.

De heer *de Muralt* zegt dat ook hem klagten zijn ter oore gekomen over de gebrekkige wijze waarop de instruktie wordt gehandhaafd, waarom hij het wenschelijk acht, dat B. en W. haar herzien.

De *Voorz.* verzekert dat B. en W. dit in overweging zullen nemen.

Zonder omvraag besloten zijnde tot de benoeming over te gaan, worden tot stemopnemers benoemd de HH. *Bake*, *Voswinkel*, *v. Cleeff* en *Ram* en wordt tot rijdermeester verkozen, de heer *Celius v. d. Helm*, rijdermeester te Groningen.

De heer *de Graaf* vraagt alsnu het woord om mede te deelen, dat de manege in een erbarmelijken toestand en voor wintergebruik geheel ongeschikt is. Spr. geeft mitsdien in overweging, B. en W. te verzoeken, kuratoren uit te noodigen, de gebouwen in orde te doen houden.

De *Voorz.* verzekert dat daaraan gevolg zal worden gegeven.

Wordt overgegaan tot de benoeming van een regtsgeleerd lid der gezondheidskomm. en als zoodanig verkozen mr. *M. de Kock*.

De *Voorz.*, de stemopnemers voor de genomene moeite bedankt hebbende, vereenigt de raad zich zonder diskussie met de konklusie van het rapport betreffende de Biltsche en Zeistergriften, en met de voordragten *a* tot verpachting van de heffing der tol- en jaagpadgelden te Nieuwersluis, *b.* betreffende het beurtveer tusschen Utrecht en Rietveld en de Bree en *c.* betreffende een rekwest van *C. Rieff* in zake de direkte belasting.

De verg. wordt hierop verdaagd tot morgen avond ten 7 ure.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.